

Using Social Media to Promote Students' Learning Skills in The Digital Age

Thanarak Santhuenkaew^{1*} Khanchai Athikiate¹ and Tichaporn Namwong¹

¹ Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Thanarak.s@ru.ac.th

ABSTRACT

This article the author would like to present a Guidelines for using social media to promote students' learning skills in the digital age. This is an important issue that is receiving a lot of attention today. Due to technological changes and rapid access to information as a result, the learning styles of the students have changed. This article aims to study the role of social media in developing students' learning skills. Including analyzing the benefits and limitations of using these media. From the study it was found that social media plays an important role in promoting learning skills in many areas, such as using technology. media literacy critical thinking working together lifelong learning and time and work management Learners can use social media to research information. Process data and exchange ideas with others. In addition, using social media promotes continuous learning and the development of new skills. Efficiently.

Keywords: Social Media, Student Learning Skills, Digital Age

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ธนาธิกร สารเลื่อนแก้ว^{1*} ชันธิชัย อธิเกียรติ¹ และ ทิฆพร นามวงศ์^{1*}

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Thanarak.s@ru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไป บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการวิเคราะห์ประโยชน์และข้อจำกัดของการใช้สื่อเหล่านี้ จากการศึกษาพบว่า สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หลากหลายด้าน อาทิ การใช้เทคโนโลยี การรู้เท่าทันสื่อ การคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานร่วมกัน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการบริหารเวลาและงาน ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการค้นคว้าข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น นอกจากนี้ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะใหม่ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การใช้สื่อสังคมออนไลน์, ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน, ยุคดิจิทัล

© 2024 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

ในปัจจุบันการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นทักษะที่สำคัญในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้กลายเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการสื่อสารของผู้เรียน สื่อสังคมออนไลน์ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้คนทั่วโลกได้อย่างง่ายดาย แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะการเขียน การพูด และการฟัง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการแบ่งปันข้อมูลในแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook, Twitter, Instagram, และ YouTube (Hrastinski, S., & Aghaee, N. M., 2012) เป็นต้น

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาได้รับความสนใจมากขึ้นเรื่อย ๆ จากนักการศึกษาและนักวิจัย มีการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารได้ในหลายด้าน ตัวอย่างเช่น การใช้ Facebook Group เพื่อการสนทนาและการทำงานกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะการเขียนและการโต้ตอบทางภาษา (Manca, S., & Ranieri, M., 2016). นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับการเรียนรู้ การค้นคว้า และการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

ในยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต การพัฒนาทักษะการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญและส่งเสริม เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในสังคมดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บทความนี้มุ่งเสนอสาระเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล รายละเอียดของสารดังต่อไปนี้

สื่อสังคมออนไลน์

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือ การใช้แพลตฟอร์มและเครื่องมือต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตเพื่อสื่อสารและเชื่อมโยงกับผู้อื่น แชร์ข้อมูลและสร้างเนื้อหาต่าง ๆ สื่อสังคมออนไลน์มีหลายประเภท (Selwyn, N., 2023) (Tess, P. A., 2013) ตัวอย่างเช่น

1. การสื่อสารและเชื่อมโยง

1.1 Facebook ใช้ในการแชร์รูปภาพ วิดีโอ และข้อความต่างๆ รวมถึงการเชื่อมโยงกับเพื่อน ครอบครัว และชุมชน

1.2 Twitter ใช้ในการส่งข้อความสั้นๆ (ทวีต) และแชร์ข่าวสาร

1.3 LinkedIn ใช้ในการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจ

2. การแชร์ภาพและวิดีโอ

2.1 Instagram ใช้ในการแชร์ภาพถ่ายและวิดีโอ

2.2 YouTube ใช้ในการอัปโหลดและแชร์วิดีโอ

2.3 TikTok ใช้ในการสร้างและแชร์วิดีโอสั้น ๆ

3. การสร้างและแชร์เนื้อหา

3.1 Blog ใช้ในการเขียนบทความและแชร์ความรู้หรือประสบการณ์

3.2 Medium แพลตฟอร์มสำหรับการเขียนและเผยแพร่บทความ

3.3 Pinterest ใช้ในการบันทึกและแชร์ภาพที่สร้างแรงบันดาลใจ

4. การสื่อสารทันที (Instant Messaging)

4.1 WhatsApp แอปพลิเคชันสำหรับการส่งข้อความ โทรและส่งสื่อต่างๆ

4.5 LINE ใช้ในการส่งข้อความ โทร และแชร์ข้อมูลกับเพื่อนและครอบครัว

4.6 Messenger แอปพลิเคชันการสื่อสารที่เป็นส่วนหนึ่งของ Facebook

5. การสนทนาและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

5.1 Reddit ฟอรัมออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลในหัวข้อต่างๆ

5.2 Quora แพลตฟอร์มสำหรับการถามและตอบคำถามจากผู้ใช้ทั่วโลก

5.3 Discord ใช้ในการสนทนาผ่านข้อความ เสียง และวิดีโอในชุมชนต่างๆ

6. การสร้างชุมชนและกลุ่ม

6.1 Facebook Groups สร้างกลุ่มสำหรับคนที่มีความสนใจร่วมกัน

6.2 Meetup แพลตฟอร์มสำหรับการจัดกิจกรรมและพบปะในชุมชน

การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีประโยชน์หลายประการ เช่น การเชื่อมโยงกับคนที่สนใจเดียวกัน การเรียนรู้ข้อมูลใหม่ ๆ การโปรโมตธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ และการสร้างแบรนด์ส่วนตัว แต่ก็มีความเสี่ยง เช่น ความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยของข้อมูล และการเสพติดการใช้งาน ดังนั้นควรใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบและรอบคอบ

ทักษะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ทักษะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ เพื่อค้นหา วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล รวมถึงการสื่อสารและการทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมออนไลน์ ผู้เรียนในยุคนี้ต้องสามารถปรับตัว และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้เรียนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะ (สุภาพรณ อนุตรกุล, 2564) ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการใช้เทคโนโลยี (Technical Skills)

1.1 การใช้อินเทอร์เน็ตและโปรแกรมต่างๆ: เช่น การค้นหาข้อมูล การใช้โปรแกรม Microsoft Office หรือ Google Suite

1.2 การใช้ซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันเฉพาะทาง: เช่น การใช้โปรแกรมตัดต่อวิดีโอ โปรแกรมออกแบบกราฟิก หรือโปรแกรมเขียนโค้ด

2. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

2.1 การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล: การรู้จักแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และสามารถแยกแยะข่าวปลอมจากข่าวจริง

2.2 การสร้างและเผยแพร่เนื้อหา: เช่น การเขียนบล็อก การทำวิดีโอ หรือการโพสต์ในโซเชียลมีเดียอย่างมีความรับผิดชอบ

3. ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking)

3.1 การวิเคราะห์และประเมินข้อมูล: การสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่งและการประมวลผลข้อมูลเพื่อตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

3.2 การแก้ปัญหา: การระบุปัญหาและหาวิธีแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ

4. ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skills)

4.1 การทำงานเป็นทีมในสภาพแวดล้อมออนไลน์: การใช้เครื่องมือเช่น Google Docs, Slack หรือ Microsoft Teams เพื่อทำงานร่วมกัน

4.2 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ: การใช้การสื่อสารผ่านอีเมล แชนแนล และวิดีโอคอลในการทำงานร่วมกัน

5. ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills)

5.1 การปรับตัวและการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ: การเรียนรู้เทคโนโลยีและทักษะใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

5.2 การตั้งเป้าหมายและการวางแผนการเรียนรู้: การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. ทักษะการบริหารเวลาและงาน (Time and Task Management Skills)

6.1 การจัดการเวลา เป็นการวางแผนและการใช้เครื่องมือ เช่น ปฏิทินออนไลน์หรือแอปจัดการงาน

6.2 การจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดการงานที่ต้องทำให้เสร็จตามลำดับความสำคัญ

สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัวและใช้งานเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทัน ความสามารถในการค้นหาและประเมินข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และความสามารถในการทำงานร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ นอกจากนี้ ยังรวมถึงทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เน้นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ไขปัญหาในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกดิจิทัล

ประโยชน์และข้อจำกัดของการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลมีทั้งประโยชน์และข้อจำกัดที่สำคัญ (Greenhow & Lewin, 2019) (Digimusketeers, 2566) ดังนี้

1. ประโยชน์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์

1.1 การเข้าถึงข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube, Khan Academy, และ Coursera มีเนื้อหาการเรียนการสอนที่หลากหลายและครอบคลุมหลายวิชา ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่ายและรวดเร็ว

1.2 การเชื่อมต่อและการสร้างเครือข่าย ผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนร่วมเรียน หรือกลุ่มที่มีความสนใจเดียวกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น LinkedIn, Facebook Groups, และ Twitter ซึ่งช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

1.3 การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และวิพากษ์ การอ่านและวิเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลายบนสื่อสังคมออนไลน์ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ผู้เรียนสามารถฝึกฝนการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายมุมมอง

1.4 การเรียนรู้ตลอดชีวิต สื่อสังคมออนไลน์ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ผู้เรียนสามารถติดตามข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ทันเวลา ทำให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดี

1.5 การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน การใช้เครื่องมือการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เช่น Google Docs, Slack, และ Microsoft Teams ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีมและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด

สรุป ประโยชน์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นช่องทางที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลายและทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ

ประสบการณ์กับผู้อื่นจากทั่วโลก อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเนื้อหาและทรัพยากรการศึกษาออนไลน์ที่มีอยู่มากมาย นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดตามและอัปเดตความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้ตลอดเวลาในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ข้อจำกัดของการใช้สื่อสังคมออนไลน์

- 2.1 การบริหารจัดการเวลา การใช้สื่อสังคมออนไลน์อาจทำให้ผู้เรียนสูญเสียเวลาที่ใช้ในการเรียนหรือทำงานอื่นๆ การเล่นสื่อสังคมออนไลน์มากเกินไปอาจนำไปสู่การลดประสิทธิภาพในการเรียน
- 2.2 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว ผู้เรียนอาจเผชิญกับความเสี่ยงทางด้านการปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัว ข้อมูลส่วนตัวอาจถูกนำไปใช้โดยไม่รู้ตัวหรือถูกโจมตีจากผู้ไม่ประสงค์ดี
- 2.3 การเสพติดการใช้งาน การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่องอาจทำให้ผู้เรียนเสพติดและลดทอนการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตจริง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการเรียนรู้
- 2.4 การขาดทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้เรียนบางคนอาจขาดทักษะในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทำให้เสี่ยงต่อการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือข่าวปลอม
- 2.5 การเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้อาจทำให้ผู้เรียนขาดโครงสร้างการเรียนรู้ที่ชัดเจน การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ต้องการการวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี มิฉะนั้นอาจทำให้การเรียนรู้ไม่เป็นระบบและไม่ครบถ้วน

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างสื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์	ตัวอย่าง	ทักษะการเรียนรู้ที่ส่งเสริม
การสื่อสารและเชื่อมโยง	Facebook, Twitter, LinkedIn	การสร้างเครือข่าย, การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น, การสื่อสาร
การแชร์ภาพและวิดีโอ	Instagram, YouTube, TikTok	การสร้างและเผยแพร่เนื้อหา, การคิดสร้างสรรค์, การเรียนรู้จากวิดีโอการสอน
การสร้างและแชร์เนื้อหา	Blog , Medium , Pinterest	การเขียนและการสื่อสาร, การค้นคว้าและการวิจัย, การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์
การสื่อสารทันที (Instant Messaging)	WhatsApp, LINE, Messenger	การสื่อสารแบบทันที, การทำงานร่วมกันในทีม, การจัดการโปรเจกต์
การสนทนาและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	Reddit, Quora, Discord	การคิดเชิงวิพากษ์, การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น, การเรียนรู้จากชุมชน
การสร้างชุมชนและกลุ่ม	Facebook Groups, Meetup, Slack	การทำงานร่วมกัน, การสื่อสาร, การสร้างชุมชนการเรียนรู้
การเรียนรู้ออนไลน์	Coursera, Khan Academy, EdX	การเรียนรู้ตลอดชีวิต, การพัฒนาทักษะใหม่, การเรียนรู้ผ่านหลักสูตรออนไลน์
การจัดการและบริหารเวลา	Trello, Asana, Google Calendar	การจัดการโปรเจกต์, การวางแผนและการจัดการเวลา, การบริหารงาน

ตัวอย่างที่นำเสนอในตารางข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างบางส่วนของสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ยังมีแพลตฟอร์มอื่น ๆ อีกมากมายที่สามารถนำมาใช้ได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สรุปข้อจำกัดของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้ว่า อาจทำให้ผู้เรียนเจอกับข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อนหรือไม่มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากการเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ การใช้สื่อสังคมออนไลน์อาจก่อให้เกิดการเสียสมาธิจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย อีกทั้งยังอาจส่งผลให้เกิดการพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไป ซึ่งอาจลดทอนทักษะการคิดเชิงลึกและการเรียนรู้แบบดั้งเดิม รวมถึงการขาดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตจริงที่อาจส่งผลต่อพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของผู้เรียนได้

จากข้างต้นเกี่ยวกับประโยชน์และข้อจำกัดของการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล สรุปได้ว่าประโยชน์ สื่อดิจิทัลช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลและแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้อย่างรวดเร็วและสะดวก ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นทั่วโลก นอกจากนี้ยังช่วยในการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง และทำให้การเรียนรู้เป็นไปได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน และนอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดของการใช้สื่อดิจิทัลอาจนำไปสู่การเผชิญกับข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ ผู้เรียนอาจเสียสมาธิจากสิ่งรบกวนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ และเกิดการพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไป ซึ่งอาจลดทอนทักษะการคิดเชิงลึกและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตจริง ดังนั้น การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงการเลือกใช้นโยบายที่มีคุณภาพและการจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในยุคดิจิทัล

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลเป็นแนวทางที่มีทั้งศักยภาพสูงและข้อท้าทายที่สำคัญ การวิพากษ์ในประเด็นนี้สามารถพิจารณาได้จากมุมมองหลายด้าน ดังนี้

ด้านข้อดีและโอกาส

สื่อสังคมออนไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและทันสมัยจากทั่วโลกได้อย่างง่ายดาย โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมและการคิดเชิงวิเคราะห์ ผู้เรียนยังสามารถสร้างเครือข่ายทางการศึกษาและการเรียนรู้ใหม่ ๆ ผ่านสื่อเหล่านี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในยุคที่เทคโนโลยีและความรู้ใหม่ ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ด้านข้อจำกัดและความท้าทาย

อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้อาจก่อให้เกิดความท้าทายหลายประการ ผู้เรียนอาจพบกับข้อมูลที่ขาดความถูกต้องและไม่มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถืออย่างเพียงพอ ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนอาจถูกชักจูงไปในทางที่ผิด นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์เต็มไปด้วยสิ่งรบกวนที่อาจทำให้ผู้เรียนเสียสมาธิและลดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ นอกจากนี้ การพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไปอาจทำให้ทักษะการคิดเชิงลึกและการวิเคราะห์อย่างละเอียดถูกลดทอนลง อีกทั้งยังอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล และการใช้เวลาหน้าจอที่มากเกินไป

มุมมองเชิงวิพากษ์

แม้สื่อสังคมออนไลน์จะมีศักยภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ แต่การใช้สื่ออย่างไม่มีการควบคุมหรือการตรวจสอบอาจทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ การจัดการกับปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประเมินและเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างสมดุลระหว่างการใช้นวัตกรรมกับการพัฒนาทักษะการคิดเชิงลึกและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตจริงก็เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเกิดประโยชน์สูงสุด สรุปได้ว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ทั้งข้อดีและข้อจำกัด การนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจำเป็นต้องมีการจัดการและการควบคุมที่เหมาะสม รวมถึงการส่งเสริมทักษะการประเมินและเลือกใช้ข้อมูลอย่างรอบคอบเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

บทสรุป

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลเป็นการนำเทคโนโลยีที่เป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวันมาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านการศึกษา สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญและเพื่อนร่วมเรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และวิพากษ์ การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ก็มีข้อจำกัดที่ต้องพิจารณา เช่น การบริหารจัดการเวลา ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว การเสพติดการใช้งาน การขาดทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้จึงควรมีการวางแผนและกำกับดูแลอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่และปลอดภัย

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีและข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเติบโตได้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบจะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- สุภาพรณ อนุตรกุล. (2564). *ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy)*. สืบค้น 13 กรกฎาคม 2567. จาก <https://erp.mju.ac.th/acticleDetail.aspx?qid=1246>.
- Digimusketeers. (2566). *ข้อดี-ข้อเสียของสื่อออนไลน์*. สืบค้น 13 กรกฎาคม 2567. จาก <https://digimusketeers.co.th/blogs/สื่อออนไลน์-หมายถึงอะไร>.
- Greenhow, C., & Lewin, C. (2019). Social media and education: Reconceptualizing the boundaries of formal and informal learning. *Learning, Media and Technology*, 41(1), 6-30.
- Hrastinski, S., & Aghaee, N. M. (2012). How are campus students using social media to support their studies? An explorative interview study. *Education and Information Technologies*, 17, 451-464.
- Manca, S., & Ranieri, M. (2016). Facebook and the others. Potentials and obstacles of social media for teaching in higher education. *Computers & education*, 95, 216-230.
- Selwyn, N. (2012). Social media in higher education. *The Europa world of learning*, 1(3), 1-10.
- Tess, P. A. (2013). The role of social media in higher education classes (real and virtual)—A literature review. *Computers in human behavior*, 29(5), A60-A68.

